

[Niels Andersen]

finder sted, hvis ikke der er grundlag for nogen strafforfølgelse.

Folketinget står i den samme situation, som rigsadvokaten ville gøre, hvis det havde været en almindelig straffesag, der var tale om. I et sådant tilfælde ville rigsadvokaten altså frafalde tiltale, og hvis folketinget nu på trods af de skøn, som de betydelige juridiske instanser har udøvet, alligevel ønsker at rejse rigsretstiltale, handler vi i virkeligheden i modstrid med et meget væsentligt retsprincip.

Ud fra disse betragtninger må det være den enkelte i folketinget, der tager stilling i denne sag. Jeg sagde det ved første behandling af forslaget til folketingsbeslutning, og jeg har senere i min gruppe meget stærkt understreget, at den enkelte må søge at trænge helt ind til de problemer, der er forbundet med dette spørgsmål, og tage sin personlige stilling derudfra.

Personlig er jeg efter meget nøje overvejelse kommet til det resultat, at jeg ikke kan gå ind for nogen rigsretsanklage. De øvrige medlemmer i min gruppe danner sig naturligvis på grundlag af det foreliggende materiale en opfattelse, som de helt personligt hæfter for, og som vil blive kendt, når afstemningerne finder sted.

Jeg vil understrege, at dagsordensforslagsstillerne søger at pege på fremtiden, idet vi opfordrer regeringen til at fremme kommissionsarbejdet vedrørende en ministeransvarlighedslov; en ministeransvarlighedslov burde vi jo have haft for længe siden efter grundlovsændringen. Jeg erkender, at det er vanskeligt at udarbejde en sådan lov, jeg erkender, at det er meget svært at få alle de ting med, der kan gøre sig gældende i forholdet mellem folketing og ministre, men alligevel anser jeg det for nødvendigt, at man udfolder bestræbelser for at nå frem til et resultat på dette område. Skulle denne sag resultere i, at man når frem til at få en ministeransvarlighedslov her i Danmark, således at der skabes større klarhed over forholdet mellem ministre og folketing, ja, så er sagen jo ikke rejst forgæves.

Jeg vil slutte med at anbefale, at man stemmer for det dagsordensforslag, som flertallet i udvalget har fremsat, og jeg opfordrer så kraftigt, som jeg kan, til, at vi

her i folketinget får en fuldstændig partifri afstemning, der helt og alene hviler på den enkeltes opfattelse af det foreliggende problem.

Fuglsang: Inden vi slutter denne debat om det, der ude i befolkningen er kaldt Kjærboelsagen, vil det nok være rigtigt endnu en gang at se på det faktiske grundlag, som dette — eller rettere disse — forslag til beslutning er rejst på, det grundlag, som vi kommer til at drage vore slutninger ud fra.

Udgangspunktet var som bekendt et spørgsmål stillet her i tinget til den daværende minister Kjærboel af det grønlandske medlem Augo Lyngge, om ministeren på baggrund af de senest indhøstede erfaringer fortsat fandt det forsvarligt at opretholde vintersejlad på Grønland med fuldt passagerantal. Spørgsmålet fremkom, som også bekendt, ikke tilfældigt. Som umiddelbar baggrund havde det en yderst farlig og besværlig rejse, som Lyngge dengang havde foretaget med Grønlandsskibet „Umanak“. Svaret blev nok så beroligende, nemlig i væsentlig grad i form af en erklæring fra samtlige Handelens kaptajner, hvori det siges, at det er deres overbevisning, at det med specialbyggede Grønlandsskibe er rigtigt at vintersette den i mere end 10 år udførte vintersejlad på Grønland, og ministeren føjede hertil, at der selvfølgelig måtte tillægges denne autoritative erklæring fra samtlige Handelens kaptajner den største vægt.

Det er her, vi skal se den direkte baggrund for det krav om rigsretssag, der er rejst. Sagen er jo, som det senere er kommet ret stærkt frem, at der forelå ikke blot denne, som det blev sagt, autoritative erklæring; der forelå også en anden erklæring, afgivet før denne, men lige så autoritativ, idet den var afgivet af nøjagtigt de samme personer, kaptajnerne i Handelen. Der var bare det ved denne sidstnævnte autoritative erklæring, at den sagde det modsatte, nemlig at vintersejlad burde indskrænkes til det mindst mulige, særlig med hensyn til passagerbefordringen. På den baggrund er det naturligt, at spørgsmålet er opstået: hvorfor og hvordan er denne påfaldende ændring fremkommet i løbet af så forbausende kort tid?